

ТЕХНОЛОГІЇ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ 8 КЛАСУ

Розроблена на основі модельної програми
«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки
Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня № 1001)

70 годин (2 години на тиждень)

ВСТУПНА ЧАСТИНА

Модельну навчальну програму навчального предмета «Технології» для учнів 7–9 класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»), на основі Державного стандарту базової середньої освіти.

Відповідно до Державного стандарту, **метою технологічної освітньої галузі** є реалізація творчого потенціалу учня / учениці, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження.

Відповідно до мети технологічної освітньої галузі, **метою навчального предмету «Технології»** є формування у здобувачів і здобувачок освіти життєво важливих компетентностей, необхідних у самостійному житті, розвиток творчого потенціалу, критичного мислення, духовно-моральних цінностей, реалізація здібностей та інтересів учнівства у сфері проєктно-технологічної діяльності. Предмет спрямований на створення навчального середовища, для розкриття й розвитку у школярства здібностей в особистісно-зорієнтованій сфері проєктування та виготовлення виробів і ознайомлення в процесі роботи з різними матеріалами, інформацією й іншими ресурсами відповідно до потреби творчої ідеї учнівства.

Для учнів та учениць 7-9 класів передусім важливо вивчати зміни, що відбуваються в технологіях. Відповідно, отримані знання в цій галузі мають бути гнучкими та забезпечувати широку сферу застосування; особливий акцент у програмі зроблено на практичній діяльності, яка містить методи: робота із засобами праці; дослідження дизайн-продукту; екскурсії та спостереження; проєктування; практичне оцінювання; історія розвитку технологій, новітні технології.

Сучасне навчання повинно мати комплексний вплив на особистість, саме предмет «Технології» має всі необхідні для цього компоненти. Зміст предмету передбачає формування не лише знань і вмінь, але й певних якостей, світогляду, ідейності, моральності особистості, громадянської позиції, підприємництва тощо.

Програмою передбачено отримання учнями та ученицями в процесі навчання певних знань та вмінь. Знання містять базові поняття й терміни, способи, шляхи й засоби перетворювальної діяльності, уявлення про предмет і об'єкт праці, знання основних технологій у досліджуваній сфері діяльності, розуміння нерозривності і забезпечення взаємодії пізнавальної та перетворювальної діяльності, знання економічних, соціальних і екологічних аспектів трудової діяльності людини в навколишньому світі, знання умов і засобів забезпечення безпеки практичних робіт.

Своєю чергою, уміння являють собою освоєння способів перетворювальної діяльності на основі отриманих знань: здатність вибирати відповідні види перетворювальної діяльності, уміння виконувати практичні дії; уміння організувати, забезпечити й керувати процесом діяльності; здатність аналізувати й коригувати процес діяльності; уміння здобувати й використовувати нову інформацію; уміння здійснювати самостійну творчу діяльність; здатність визначати рівень своєї готовності до перетворювальної діяльності; уміння визначати шляхи підвищення професійної готовності до практичної діяльності; здатність забезпечувати ефективні та безпечні умови праці.

Ця програма:

- передбачає досягнення очікуваних результатів навчальної діяльності;
- визначає зміст і види навчальної діяльності здобувачів і здобувачок освіти; ґрунтується на визначених Державним стандартом ціннісних орієнтирах;
- сприяє формуванню ключових компетентностей.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального модуля. До того ж зміст указаний таким чином,

що кожний учитель / учителька, які обрали цей варіант програми, легко зможе адаптувати її під особливості своєї роботи.

Програму побудовано з урахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту й очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємопов'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнівством предметних компетентностей;
- творчого використання вчителями програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Згідно з вимогами Державного стандарту, до обов'язкових результатів навчання учнівства передбачено, що учень/учениця:

- формулюють ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проєктнотехнологічної діяльності;
- творчо застосовують традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовують техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбуються про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

Окрім спеціальних умінь і навичок, у процесі навчання учні й учениці оволодівають загальнонавчальними вміннями і навичками, які мають відношення до всіх предметів, наприклад, навичками роботи з книгами, довідниками, читання й письма, бібліографічним апаратом, раціональної організації домашньої праці, дотримання режиму дня тощо.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Ця програма є логічним продовженням модельної навчальної програми «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти. Деякі питання в ній повторюються, але передбачено, що вони мають бути ускладненими відповідно до вікових особливостей здобувачів і здобувачок освіти. Крім цього, учні та учениці 7-9 класів працюють над соціальними проєктами, що сприяє усвідомленню значущості виконаної роботи.

Розроблену модельну навчальну програму складено з чотирьох основних модулів.

1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності.
2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва.
3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.
4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

Навчальна діяльність здобувачів і здобувачок освіти за цими модулями сприятиме найбільш ефективному досягненню мети предмета «Технології».

Зазначену мету можна досягти шляхом залучення здобувачів освіти на уроках технологій до проєктної діяльності як провідного засобу розвитку і навчання учнівства, формування в нього здатності до самостійного навчання, оволодіння засобами сучасних технологій, умінь конструювати власний процес пізнання і на практиці реалізувати заплановане.

Зміст програми орієнтовано на формування в учнівства ключових і предметних компетентностей, які покликані наблизити процес навчання до життєвих потреб учня / учениці, їхніх інтересів та природних здібностей.

Навчальний програмовий матеріал, що забезпечуватиме умови для досягнення учнівством очікуваних результатів навчання, викладено в таблиці, яка містить такі опції (стовпці таблиці):

- очікувані результати навчання;
- зміст навчального предмета;
- види навчальної діяльності.

Очікувані результати складають основу освітніх цілей у роботі вчителя / учительки, орієнтують його / її на запланований навчальний результат та мають бути досягнуті на кінець навчального року. Учителі мають планувати поетапну їхню реалізацію під час виконання окремих проєктів.

До програми додано перелік напрямів та основних технологій проєктотехнологічної діяльності учнів. Для учнівства 7-8 та 9 класів він дещо відрізняється.

Програмою передбачено, що вибір об'єкта проєктування та основну технологію вчитель / учителька добирають разом з учнями, орієнтуючись на їх здібності, бажання, матеріальне забезпечення тощо. Крім цього, учитель / учителька, орієнтуючись на зміст навчального предмета (середній стовпець програми), визначають перелік необхідних тем для вивчення в межах обраного об'єкта, формуючи теоретичну і практичну базу знань і вмінь.

Види навчальної діяльності (третій стовпець) покликані спрямувати вчителя / учительку на ті види робіт, які доцільно реалізувати учнями під час опанування певної теми. Це та послідовність дій, яку варто виконувати для реалізації проєктної діяльності. Під час складання календарно-тематичних планів рекомендовано зміст теоретичної та практичної складових розписувати відповідно до обраного виду діяльності.

Програма спрямована на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу, вікових особливостей учнів та їхніх інтересів. Порядок опанування модулів вчитель / учителька обирають самостійно.

Ця програма орієнтована на практичну діяльність учнівства і побудована таким чином, що кожен учитель / кожна вчителька мають можливість обрати тему проєктної діяльності, реалізуючи 1 (і більше) проєктів за кожним модулем іззапропонованого переліку, адаптуючи його на вибір до потреб учнівства. Таким чином, за рік школярі опановують мінімум 4 проєкти, які можуть виконуватись не лише індивідуально, а й у складі як маленьких, так і великих груп.

У програмі є повторення деяких тем у модулях різних класів. Це не означає виконання однакових проєктів. Змістовий матеріал та проєкти мають бути різними з ускладнюювальними елементами в кожному наступному класі.

Програмою також передбачено перелік основних технологій, які вчитель / учителька можуть використовувати для опанування обраної проєктної діяльності. Основна технологія не повинна повторюватись більше 2-х разів за один навчальний рік. Додаткові технології можна обирати на власний розсуд, але так, щоб це відповідало навчанню та засвоєнню нових знань та вмінь і не створювало небезпеки для здобувачів і здобувачок освіти. Для груп, які не поділяють на хлопчиків / дівчат, за бажанням учнівства можуть використовуватися дві основні технології. Головне завдання при виборі об'єкта праці та технології до нього – реалізувати інтелектуальний і творчий потенціал учня / учениці, прищепити навички самореалізації й самоосвіти, надати свободу творчості в межах потрібних знань, орієнтуватися на досягнення сучасної науки, навчити дітей шукати, аналізувати, робити висновки, вмотивовувати діяльність учнівства. Під час проєктної діяльності орієнтувати учнів на кінцевий результат.

Ця програма є універсальною і не має чітко вираженої гендерної направленості. Тобто вчитель / учителька можуть працювати з будь-яким сформованим класом: дівчата, хлопці, змішана група.

Під час виконання практичних робіт у навчальній майстерні важливо звертати увагу на дотримання здобувачами і здобувачками освіти правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчати їх виключно безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

Матриця

Кількість проєктів	Об'єкти проєктно-технологічної діяльності учнів	Основна технологія	Додаткова технологія	Кіл-сть годин
МОДУЛЬ 1.				
ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ ЗА АЛГОРИТМОМ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
ПРОЄКТ 1.	ПАННО	Технологія рельєфної мозаїки	Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів.	10
МОДУЛЬ 2.				
ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ І МАТЕРІАЛІВ БЕЗ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩУ				
ПРОЄКТ 2.	ПРИКРАСИ З ТКАНИНИ	Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame»	Технологія виготовлення нових речей зі старих (апсайклінг)	10
ПРОЄКТ 3.	РІЗДВЯНИЙ ПАУК	Технологія виготовлення нових речей зі старих (апсайклінг)	Технологія фарбування аерозольними фарбами, декорування	10
МОДУЛЬ 3.				
ТУРБОТА ПРО ВЛАСНИЙ ПОБУТ, ЗАДОВОЛЕННЯ ВЛАСНИХ ПОТРЕБ І ПОТРЕБ ІНШИХ ОСІБ				
ПРОЄКТ 4.	СТРАВИ З ОВОЧІВ	Технологія приготування страв	Технологія формування культури споживання їжі	10
ПРОЄКТ 5.	ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ. ДИЗАЙН ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА	Технологія догляду за житлом	Технологія догляду за житлом	8

МОДУЛЬ 4. ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА				
ПРОЄКТ 6.	БРОШКА «МАК»	Технологія вишивання ручними швами та бісером	Технологія виготовлення виробів із бісеру	12
ПРОЄКТ 7.	АКСЕСУАРИ З УФ- ЕПОКСИДНОЇ СМОЛИ	Технологія виготовлення виробів з епоксидної смоли	Технологія ліплення	10
РАЗОМ	ПРОЄКТІВ 7			70

1 семестр

№ п/п	Дата	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
МОДУЛЬ 1. ВТІЛЕННЯ ЗАДУМУ В ГОТОВИЙ ПРОДУКТ ЗА АЛГОРИТМОМ ПРОЄКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
ПРОЄКТ 1. ПАННО. Основна технологія. Технологія рельєфної мозаїки. Додаткова технологія. Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів.				
1-2		Вступ. Повторення вивченого в 7 класі. Правила внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні. Правила безпечної праці. Вступний інструктаж з БЖ та ОП. Методи проєктування. Метод комбінаторики. ПО з ГР1	Рефлексія проєктної діяльності в 7 класі. Аналіз отриманих знань і умінь. Ознайомлення із загальними правилами безпечної праці та елементами технологічної діяльності. Метод проєктування. Етапи проєктування. Зміст роботи на кожному етапі. §1	Обговорює спільно з учителем особистісно та соціально важливі потреби у створенні виробів, спираючись на власні знання та судження. Планує основні завдання і результати проєктно-технологічної діяльності. Визначає потреби та смаки споживачів обраного об'єкта проєктування, особливості його конструкції, функціональності, естетичності за допомогою проведення невеликих за обсягом і масштабом маркетингових досліджень. Здійснює пошук актуальної інформації про об'єкт проєктування і упорядковує її. Розробляє, яким вимогам має відповідати об'єкт проєктування, та визначає його параметри. Здійснює пошук та обирає моделі-аналоги відповідно до запланованого об'єкта проєктування.
3-4		Аксонометричне проєціювання. Технічний рисунок. Вибір	Види аксонометричних проєкцій. Технічний рисунок. Аналіз подібних виробів.	

		виробу для проектування. Створення банку ідей для виконання проекту. ПО з ГР1	Послідовність роботи над проектом. Добір та аналіз моделей-аналогів. §2	Обговорює ідеї, конструктивно взаємодіє з іншими особами в процесі комбінування власної моделі на основі аналізу найкращих ознак моделей-аналогів. Продукує та відображає творчий задум у зручній формі. Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів. Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його виготовлення. Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. Визначає послідовність технологічних операцій виготовлення проєктованого виробу.
5-6		Використання вторинних матеріальних ресурсів та залишків матеріалів для реалізації нових проєктів. Виконання графічного зображення виробу. ПО з ГР2	Композити як сучасний вид технологій зі створення нових конструкційних матеріалів. Складання послідовності виготовлення виробу. Комбінаторний метод для створення графічного малюнка. §3	Добирає необхідні інструменти й пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. Використовує інструменти та пристосування самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. Виконує заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час. Демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо. Розпізнає основні види конструкційних матеріалів за їхніми властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]. Із розумінням визначає цінність гігієнічних властивостей матеріалів натурального походження для здоров'я людини та покращення якості життя. Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів. Аналізує інформацію про матеріали й техніку, використовує її для розв'язання практичних завдань у побуті.
7		Добір конструкційних матеріалів для виготовлення виробу, інструментів і пристосувань. Розмічання деталей панно та їх виготовлення відповідно обраної технології. Виготовлення деталей виробу. ПО з ГР3	Технологія обробки деревинних матеріалів машинним/механічним способом. Добір конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань. Добір технології для виготовлення виробу. Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. Основи техніки. Поняття про механізми. Економне використання матеріалів. §9, 10	Аргументує вичерпність природних ресурсів.
8		Приклеювання деталей панно на основу та опорядження	Способи з'єднання деталей виробу із деревини. Виготовлення деталей та оздоблення виробу відповідно до обраної технології.	Висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. Аргументовано й доцільно замінює природні матеріали вторинними матеріальними ресурсами. Дотримується правил сортування

		виробу. ПО з ГР4	Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій. §11	відходів під час роботи над проектом і в побуті. Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їхнє повторне використання. Аналізує ефективність дібраних матеріалів для створення виробу і вказує на ризики їхнього використання.
9		Оздоблення виробу. Контроль і самоконтроль виготовлення виробу ПО з ГР4	Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проєктної діяльності	Розраховує потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу. Використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу. Застосовує технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів
10		Презентація проєктної діяльності. Оцінка якості виготовленого виробу. ПР з ГР1, ПР з ГР2, ПР з ГР3, ПР з ГР4		
МОДУЛЬ 2. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ І МАТЕРІАЛІВ БЕЗ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ НАВКОЛИШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩУ.				
ПРОЄКТ 2. ПРИКРАСИ З ТКАНИНИ. Основна технологія. Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame». Додаткова технологія. Технологія виготовлення нових речей зі старих (апсайклінг)				
11-12		Вибір та обґрунтування	Апсайклінг. Використання	Пояснює доцільність відмови людства від використання

		теми проєкту. Планування роботи з виконання проєкту. Підбір та аналіз моделей-аналогів. ПО з ГР1	залишків матеріалів для створення виробів, або Нове життя старих речей. Вплив сучасних матеріалів та технологій на довкілля. Екологічні проблеми, пов'язані з різними матеріалами та технологіями. Послідовність роботи над проєктом. Добір та аналіз моделей-аналогів. Банк ідей. § 12	одноразових виробів із синтетичних та інших шкідливих матеріалів. Генерує ідеї, які можуть бути корисними для збереження навколишнього середовища і сталого [збалансованого] розвитку. Доводить переваги використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів. Розпізнає основні види конструкційних матеріалів за їхніми властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]. Із розумінням визначає цінність гігієнічних властивостей матеріалів натурального походження для здоров'я людини та покращення якості життя. Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів. Аналізує інформацію про матеріали й техніку, використовує її для розв'язання практичних завдань у побуті. Аргументує вичерпність природних ресурсів. Висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. Аргументовано й доцільно замінює природні матеріали вторинними матеріальними ресурсами. Дотримується правил сортування відходів під час роботи над проєктом і в побуті. Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їхнє повторне використання. Визначає послідовність технологічних операцій виготовлення
13-14		Добір матеріалів, інструментів та пристосувань для виготовлення прикраси. Вправи з виконання вузлів. Виготовлення прикраси. ПО з ГР2	Історія макраме, основні вузли та способи їх використання для створення виробів. Текстильні матеріали штучного походження. Ознайомлення з конструкційними матеріалами їх видами та властивостями. § 4	проектного виробу. Добирає необхідні інструменти й пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. Використовує інструменти та пристосування самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. Виконує заплановані технологічні операції у визначеній послідовності, раціонально розподіляючи час. Демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо. Контролює й оцінює процес і якість виготовлення виробу, у разі потреби виправляючи недоліки. Аналізує відповідність результатів власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності її меті та виробленим критеріям. Аналізує ефективність
15-16		Технологічний процес виготовлення конструкції виробу. ПО з ГР3	Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. Економне використання матеріалів. Контроль якості виробу.	
17-18			Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проєктної діяльності.	
19-20		Оздоблення виробу. Контроль і самоконтроль виготовлення виробу ПО з ГР4		

				дібраних матеріалів для створення виробу і вказує на ризики їхнього використання. Розраховує потрібну кількість матеріалів для виготовлення спроектованого виробу. Використовує ощадно матеріали під час виготовлення виробу. Застосовує технології обробки вторинних матеріалів для створення нових виробів
ПРОЄКТ 4. РІЗДВЯНИЙ ПАУК. Основна технологія. Технологія обробки деревинних матеріалів (технологія апсайклінгу). Додаткова технологія. Технологія фарбування аерозольними фарбами, декорування				
21-22		Вибір об'єкта проектування. Підбір моделей-аналогів. Підготовка ескіза до роботи. Підбір конструкційних матеріалів та інструментів для роботи. ПО з ГР1	Короткі історичні відомості та культурне значення прикраси. Характерні ознаки технології виготовлення та оздоблення виробів, поширені в регіоні проживання. Створення банку ідей. Виконання графічного зображення виробу з використанням методу фокальних об'єктів.	Пояснює доцільність відмови людства від використання одноразових виробів із синтетичних та інших шкідливих матеріалів. Генерує ідеї, які можуть бути корисними для збереження навколишнього середовища і сталого [збалансованого] розвитку. Доводить переваги використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів. Розпізнає основні види конструкційних матеріалів за їхніми властивостями [технологічними, механічними, фізичними, гігієнічними]. Із розумінням визначає цінність гігієнічних властивостей матеріалів натурального походження для здоров'я людини та покращення якості життя. Створює екологічні вироби з урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів. Аналізує інформацію про матеріали й техніку, використовує її для розв'язання практичних завдань у побуті. Аргументує вичерпність природних ресурсів. Висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища. Пояснює перевірену інформацію про доцільність застосування різних матеріалів, їхнє повторне використання. Добирає необхідні інструменти й пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. Використовує інструменти та пристосування
23-24		Технологічний процес виготовлення конструкції виробу. ПО з ГР2	Складання послідовності виготовлення виробу. Технології обробки деревини. Добір конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань. Добір технології для виготовлення виробу. Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Економне використання матеріалів	Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології. Виготовлення та
25-26		Технологічний процес виготовлення конструкції виробу. З'єднання елементів виробу. ПО з ГР3	Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології. Виготовлення та	
27-28		Технологічний процес оздоблення виробу.	Виготовлення та	

		Підготовка та фарбування аерозольними фарбами. ПО з ГР4	оздоблення виробу. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій	самостійно або за допомогою інших, дотримуючись правил безпечної праці та санітарних норм. Виконує заплановані технологічні операції у визначеній послідовності.
29-30		Презентація проектної діяльності. Оцінка якості виготовленого виробу. ПР з ГР1, ПР з ГР2, ПР з ГР3, ПР з ГР4	Аерозольна фарба: види, застосування та нанесення. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проектної діяльності	

№ п/п	Дата	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
-------	------	----------------------------	----------------------------	----------------------

МОДУЛЬ 3. ТУРБОТА ПРО ВЛАСНИЙ ПОБУТ, ЗАДОВОЛЕННЯ ВЛАСНИХ ПОТРЕБ І ПОТРЕБ ІНШИХ ОСІБ.

ПРОЄКТ 4. СТРАВИ З ОВОЧІВ. Основна технологія. Технологія приготування страв.
Додаткова технологія. Технологія формування культури споживання їжі.

31-32		Вибір та обґрунтування об'єкта проектування. Планування роботи з виконання проекту. Овочі та їх поживна цінність. Правила безпечної праці під час кулінарних робіт. Інструменти та	Овочі. Значення овочів у харчуванні людини. Класифікація овочів. §16	Визначає власні потреби та потреби інших осіб стосовно організації побуту. Здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту. Реалізовує проєкт у власному життєвому просторі. Презентує результати проєкту через різні комунікаційні канали, засоби презентації, зокрема з використанням цифрових пристроїв.
-------	--	--	--	--

		пристосування для приготування страв із овочів. ПО з ГР1		Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті (інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо) та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей. Ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань.
33-34		Технологічний процес обробки овочів. ПО з ГР2	Способи нарізання овочів. Вправи з нарізання овочів різними способами. §17	Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті (інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо) та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей.
35-36 37-38		Технологія приготування страв з овочів. ПО з ГР3	Технологічна послідовність приготування страв з овочів «Вінігрет», «Деруни». § 17 Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій.	Ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань.
39-40		Приготування салату з овочів. Презентація проєктної діяльності. ПО з ГР4	Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів та виготовленого виробу. Презентація проєктної діяльності	

ПРОЄКТ 5. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ. ДИЗАЙН ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА. Основна технологія. Технологія догляду за житлом.

41-42		Історія дизайну. Основні стилі інтер'єру. Колір в інтер'єрі. Психологія кольору. ПО з ГР1	Інформація про основні стилі інтер'єру. Створення власних кольірних палітр, вивчення поєднання кольорів на практиці (наприклад, за допомогою акварелі, гуаші або цифрових інструментів). §15 с.139-142	Визначає власні потреби та потреби інших осіб стосовно організації побуту. Здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту.
43-44		Оздоблювальні матеріали для інтер'єру. ПО з ГР2	Пошук інформації про сучасні оздоблювальні матеріали (шпалери, фарби,	Реалізовує проєкт у власному життєвому просторі. Презентує результати проєкту через різні комунікаційні канали, засоби презентації,

			декоративна штукатурка, плитка, дерево, ламінат). §15 с.143-148	зокрема з використанням цифрових пристроїв. Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті (інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо) та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей. Ощадно і безпечно застосовує побутову техніку для вирішення практичних завдань. Облаштовує власний чи спільний життєвий простір у побуті (інтер'єр, одяг, естетика харчування тощо) та удосконалює його на основі вимог дизайну і власних потреб, інтересів, можливостей.
45-46		Дизайн предметного середовища. Проект «Моя ідеальна кімната». ПО з ГР3	Вивчення та аналіз існуючих предметів навколишнього середовища (наприклад, стільців, світильників, посуду) з точки зору їхньої форми, функціональності, ергономіки та матеріалів. §15 с.149-153	
47-48		Презентація проектної діяльності. ПР з ГР1, ПР з ГР2, ПР з ГР3, ПР з ГР4	Коротка розповідь про основну ідею та концепцію дизайну. Презентація ескізів, макетів або 3D-моделі кімнати. Демонстрація обраної колірної палітри.	

МОДУЛЬ 4. ТВОРЧЕ ЗАСТОСУВАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА.

ПРОЄКТ 6. БРОШКА «МАК». Основна технологія. Технологія вишивання ручними швами та бісером. **Додаткова технологія.** Технологія виготовлення виробів із бісеру.

49-50		Вибір та обґрунтування теми проекту. Планування роботи з виконання проекту. Підбір та аналіз моделей-аналогів. ПО з ГР1	Короткі історичні відомості технік та технологій декоративно-ужиткового мистецтва. технології. Технологія вишивання різними матеріалами (нитки, бісер, стеклярус, лелітки, стрічки). §8	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва. Використовує кілька джерел інформації про традиції та сучасні тенденції в декоративноужитковому мистецтві, визначає її достовірність.
51-52		Ескіз виробу в натуральну величину. Виготовлення шаблонів.	Методи проектування для створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Традиції використання	Оцінює та обґрунтовує значення декоративноужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації.

		Розкрій виробу. ПО з ГР2	колірної гами під час виготовлення.	Застосовує технології і техніки декоративноужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту тощо. Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи із створення виробу техніками декоративно-ужиткового мистецтва.
53-54		Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення. ПО з ГР3	Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Економне використання матеріалів Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології.	
55-56		Технологічна послідовність виготовлення виробу. ПО з ГР4	Виготовлення та оздоблення виробу. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій. Презентація проєктної діяльності	
57-58		Технологічна послідовність виготовлення виробу. ПО з ГР4		
59-60		Остаточна обробка виробу. Презентація проєктної діяльності. ПО з ГР4		

ПРОЄКТ 7. АКСЕСУАРИ З УФ-ЕПОКСИДНОЇ СМОЛИ. Основна технологія. Технологія виготовлення виробів з епоксидної смоли. **Додаткова технологія.** Технологія ліплення.

61-62		Вибір об'єкта проєктування. Планування роботи з виконання проєкту. Підбір та аналіз	Дослідження властивостей УФ-епоксидної смоли, її видів та особливостей роботи з нею. Правила безпечної роботи з УФ-смолою, використання	Визначає власні потреби та потреби інших осіб стосовно організації побуту. Оцінює естетичність та функціональність організації власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища.
-------	--	---	---	--

		моделей-аналогів. ПО з ГР1	захисних засобів (рукавички, окуляри).	Здійснює пошук та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту. Пояснює принципи облаштування життєвого простору відповідно до вимог дизайну. Застосовує художні засоби дизайну в проєктуванні власного життєвого простору. Висловлює судження про тенденції розвитку дизайну ХХІ століття. Реалізовує проєкт у власному життєвому просторі з використанням різних конструкційних матеріалів, методів і засобів дизайну. Орієнтується в сучасних стилях для облаштування життєвого простору, власних потреб.
63-64		Створення ескізу майбутнього виробу з урахуванням форми, кольору, розміщення декоративних елементів. ПО з ГР2	Вибір необхідних компонентів (УФ-смола, форми-молди, барвники, глітер, сухоцвіти) та інструментів (УФ-лампа, пінцет, зубочистки).	
65-66		Виконання технологічних операцій відповідно до обраного виробу та технології його виготовлення. ПО з ГР3	Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Економне використання матеріалів Виготовлення деталей виробу відповідно до обраної технології. З'єднання деталей виробу відповідно до обраної технології.	
67-68		Презентація проєктної діяльності. ПР з ГР1, ПР з ГР2, ПР з ГР3, ПР з ГР4	Виготовлення та оздоблення виробу. Дотримання правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час виконання технологічних операцій. Презентація проєктної діяльності	
69-70		Підсумковий урок за рік.		

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання
Початковий	1	- сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); - відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; - виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком за допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	- відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; - показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими, комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	- відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на запитання; - припускається незначних змістових і логічних помилок; - виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	- відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; - виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази/речення; сприяє спілкуванню та може надати їй пояснення у межах запропонованої теми.
	5	- застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття/явища/навчальні дії; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	- застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.

Достат	7	- знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в
--------	---	--

		інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання; - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	- аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; - виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	- аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання; - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми
Високий	10	- виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думи учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми
	11	- узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; - узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	- оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях; - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

КРИТЕРІЇ
оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

БАЛ	ГАЛУЗЕВІ КРИТЕРІЇ		
	Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності	Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва	Група результатів 3. Ефективне використання технічних матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу
1	Учень/учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб), прочитану, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком лише з допомогою вчителя	Учень/учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб) про види декоративно-ужиткового мистецтва; припускається суттєвих змістових і логічних помилок при відтворенні інформації; виконує частину простих завдань/ технологічних операцій за наданим зразком з допомогою вчителя; передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.	Учень/учениця: сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого і прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
2	Учень/учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел у проєктуванні; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази	Відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному часткові відповіді на прості запитання про декоративно-ужиткове мистецтво; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.	Учень/учениця: відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; виконує прості завдання/ навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими, комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
3	Учень/учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел у проєктуванні; виконує завдання і навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі, висловлює свої думки простими фразами/ реченнями	Учень/учениця: відтворює/ вказує значення декоративно-ужиткового мистецтва в житті людини, народу на основі прочитаної інформації, яка підготовлена вчителем; знаходить у почутому/ прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; відтворює технологічні операції відповідно до створення виробу у етностилі за зразком наданим учителем та під його керівництвом; долучається до роботи в групі, висловлює свої думки простими фразами/ реченнями.	Учень/учениця: відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/ прочитаному часткові відповіді на запитання; називає матеріали/ продукти, які не шкодять власному здоров'ю та здоров'ю інших осіб; перелічує вторинні, екологічні матеріальні ресурси/ екологічні матеріали і побутові продукти, які застосовувати у реалізації нових проєктів; припускається незначних змістових і логічних помилок; виконує завдання/ навчальні дії/ використовує безпечні матеріали у роботі над проєктом з наданим зразком наданим учителем; долучається до роботи в групі. висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; пропонує надати зворотній зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
4	Учень/учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із	Учень /учениця: висловлює свої думки, описує значення декоративно-	Учень /учениця: відтворює за зразком основну інформацію, отриману із

	запропонованих джерел у проектуванні; виконує типові завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; частково виконує обов'язки, розподілені в групі; може переказати своїми словами навчальні завдання у межах проєкту	ужиткового мистецтва на основі запропонованих вчителем джерел інформації; розуміє окремі поняття/терміни/ навчальні дії; виконує завдання/ технологічні операції за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази/ речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах проєкту.	запропонованих джерел; висловлює думки на основі отриманої інформації про використання вторинних матеріальних ресурсів у реалізації проєктів; розуміє окремі поняття/терміни/ навчальні дії; виконує завдання/ навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; використовує прості фрази/ речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у проєкті
5	Учень/учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел та може наводити прості приклади у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом проектно-технологічної діяльності під керівництвом учителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування в межах проєкту та презентує результати у зручний спосіб	Учень/учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, використовує технології декоративно-ужиткового мистецтва за потреби звертаючись по допомогу; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування в межах проєкту, використовуючи прості фрази/ речення.	Учень/учениця: застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити з допомогою вчителя, матеріали потенційно шкідливі для навколишнього середовища і матеріали, які не загрожують іншим; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; підтримує спілкування у проєкті; використовує прості фрази / речення.
6	Учень/учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань, реалізації проєкту, наводить приклади; виконує за готовим планом технологічні операції виготовлення виробу та/ або видів оздоблення під керівництвом учителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту та презентує результати у зручний спосіб	Учень/учениця: застосовує культурологічну інформацію, на основі запропонованих вчителем джерел інформації для виконання навчальних завдань у проєкті; визначає ознаки/ описує значення декоративно-ужиткового мистецтва; виконує навчальні дії/ використовує технології декоративно-ужиткового мистецтва у створенні предметного середовища в етностилі; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту, використовує прості фрази / речення.	Учень/учениця: застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань у проєкті; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання; розуміє і пояснює доцільність застосування різних матеріалів, повторне використання, наводить прості приклади; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; застосовує з допомогою вчителя технології обробки вторинних матеріалів; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; спілкується у межах проєкту, використовує прості фрази / речення.
7	Учень/учениця: знаходить у запропонованих джерелах актуальну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій реалізації проєкту; виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за алгоритмом проектно-технологічної самостійно або в	Учень/учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну культурологічну інформацію для виконання навчальних завдань у проєкті; відповідає на окремі запитання, наводить окремі аргументи й приклади про ознаки різних видів декоративно-ужиткового мистецтва, його традиції та сучасні	Учень/учениця: знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання завдань у проєкті про вторинні матеріальні ресурси та їх повторне використання; відповідає на окремі запитання з опрацьованою інформацією; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки

	співпраці з іншими; долучається до спілкування та визначає навчальні завдання у проєкті через поставленні запитання.	тенденції; виконує репродуктивні й частковопошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає етностиль у різних видах дизайну; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання у проєкті, долучається до спілкування у межах запропонованої теми та визначає завдання через поставленні запитання у проєкті.	виконує репродуктивні й частковопошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розв'язує їхні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання у проєкті, долучається до спілкування у проєкті та визначає завдання через поставленні запитання.
8	Аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, виокремлює актуальну для реалізації проєкту; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді інших; виконує окремі пошукові, дослідницькі або творчі навчальні дії, заплановані операції у визначеній послідовності, застосовує необхідні матеріали, інструменти і пристосування, демонструє в роботі зосередженість, акуратність, обережність, відповідальність тощо; з опосередкованою допомогою вчителя виконує навчальні завдання, активно співпрацює з іншими, визначає свої завдання в груповій роботі; формулює питання та пріоритети для обговорення та представляє результати власної/спільної проєктно-технологічної діяльності.	Учень/учениця: вивчає історію розвитку традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва на основі отриманих із обраних джерел; зіставляє, порівнює та групує варіанти [версії] стилізації виробу, методи проєктування тощо; відповідає на запитання; перетворює один вид інформації в інший; виконує окремі творчі навчальні дії у проєкті, активно співпрацюючи з іншими; визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення у проєкті.	Аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників про зниження екологічних ризиків для здоров'я людини та навколишнього середовища; виконує окремі пошукові, дослідницькі або творчі навчальні дії у проєкті, розв'язує проблемні ситуації із опосередкованою допомогою вчителя; доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів у життєвих ситуаціях відомими способами; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення у проєкті.
9	Учень/учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел, визначає особистісно й соціально важливі потреби, завдання проєкту, наводить аргументи та доречні приклади самостійно/у співпраці з іншими; виконує пошукові (дослідницькі), творчі завдання засвоєними раніше способами самостійно або пропонує нові способи із опосередкованою допомогою вчителя; планує подальшу проєктно-технологічну діяльність на основі набутого досвіду для реалізації власних інтересів, здібностей, можливостей; ініціює спілкування та обмінюється інформацією; обговорює ідеї, конструктивно взаємодіє з іншими особами.	Учень/учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; ідентифікує та порівнює ознаки різних видів декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України, наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; відбирає ідеї, творчо застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва при створенні/оздобленні виробу, у власній діяльності/естетизації власного побуту; використовує цифрові пристрої для рекламування і реалізації створених виробів в етностилі; активно співпрацює з іншими; ініціює спілкування та обмінюється інформацією у проєкті.	Учень/учениця: аналізує інформацію, отриману з різних джерел; наводить аргументи, доречні приклади доцільного використання обраних матеріалів, вторинних матеріальних ресурсів, раціональних переваг їх використання у реалізації нових проєктів; добирає прийнятні запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання, використовуючи ощадно матеріали при виготовленні виробу/продукту; планує власний життєвий простір з доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів; активно співпрацює з іншими, виконуючи нетипові завдання, ініціює спілкування та обмінюється інформацією у проєкті.
10	Учень/учениця: здійснює пошук актуальної інформації, упорядковує її та презентує; застосовує здобуті знання й практичні вміння, методи проєктування, здійснює різні види діяльності відповідно до індивідуальних здібностей і власних інтересів з метою втілення творчих ідей у плануванні та реалізації проєкту; розвиває ідеї/думки, презентує та обговорює результати власної чи	Учень/учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, формує власні судження на основі культурологічної інформації з різних самостійно вибраних джерел; характеризує, визначає і класифікує за суттєвими/спільними ознаками інформацію про декоративно-ужиткове мистецтво; доцільно застосовує здобуті знання й практичні вміння з використанням традицій та сучасних тенденцій в	Учень/учениця: виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із самостійно вибраних джерел; з розумінням пояснює сталий розвиток один із способів збереження навколишнього середовища та генерує ідеї, які можуть бути корисними для цього; застосовує здобуті знання й практичні вміння у проєкті; аналізує ефективність дібраних матеріалів при створенні виробу/продукту і вказує

	спільної проєктнотехнологічної діяльності.	декоративно-ужитковому мистецтві самостійно, у парі або групі; розвиває ідеї/думки учасників спілкування у проєкті та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.	ризики їх використання; здійснює види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної самостійно, у парі або групі; розв'язує ідеї/думки учасників спілкування у проєкті та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи сторони проблеми.
11	Учень/учениця: узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує методи проєктування відповідно до індивідуальних здібностей та власних інтересів з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу; застосовує цифрові пристрої та інформаційне середовище для презентації результатів проєктування; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; пояснює та/або формулює висновки результатів проєктно-технологічної діяльності; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних завдань у проєкті.	Учень/учениця: знаходить та узагальнює інформацію про декоративноужиткове мистецтво, отриману з різних джерел, аналізує та оцінює її за визначеними критеріями; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в реалізації власних проєктів, виконанні технік і технологій декоративно-ужиткового мистецтва, пропонує варіанти способів їх застосування у виготовленні/ стилізації виробу; аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у проєкті; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.	Учень/учениця: проводить самопошукову роботу з дослідження проблем утилізації відходів і повторного використання матеріалів, ресурсів, зокрема через виконання STEM-проєктів; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; раціонально замінює матеріали, обґрунтовано змінює конструкцію виробу відповідно до розрахованих витрат; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у проєкті; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань
12	Учень/учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, порівнює та зіставляє її; генерує суб'єктивні нові ідеї, спираючись на власні знання та судження, пропонує покращення ідей/теми проєкту; застосовує здобуті знання й практичні вміння, аргументує мету проєкту та планує проєктно-технологічну діяльність, усвідомлює та описує ймовірні труднощі і ризики у процесі реалізації задуму в готовий продукт/ послугу; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; розробляє критерії, яким має відповідати об'єкт проєктування та визначає його параметри; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення запланованих результатів у виконанні проєкту; виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.	Учень/учениця оцінює інформацію, отриману з різних джерел, науково інтерпретує її; використовує усвідомлену інформацію доцільно застосовуючи її у реалізації власних проєктів; застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки, здійснює різні види проєктнотехнологічної діяльності самостійно, у парі або групі; виявляє підприємливість через вивчення попиту споживачів, ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання творчих завдань; ідентифікує себе носієм культури свого народу, усвідомлює свою приналежність до українського народу через дослідження і вивчення його трудових традицій, народних звичаїв та іншої культурологічної інформації; демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.	Учень/учениця: оцінює отриману з різних джерел інформацію, логічно обґрунтовує роль науки, технологій для сталого [збалансованого] розвитку, взаємозв'язок розвитку науки, технологій і збереження природи; прогнозує екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища; застосовує здобуті знання й практичні вміння у виконанні інноваційних проєктів/ STEM-проєктів, які передбачають дослідження, пов'язані з використанням вторинних ресурсів побутових відходів; обговорює екологічні ризики, ризики інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; планує, організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/ творчих завдань; висловлює судження стосовно наслідків власних дій для навколишнього середовища, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

